

Adam Szot

"Second Central and Eastern European Forum for Young Legal, Social and Political Theorists" : Międzynarodowa Konferencja Naukowa, Budapeszt, 21–22 maja 2010 r.

Studia Iuridica Lublinensia 14, 288-291

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Second Central and Eastern European Forum for Young Legal, Social and Political Theorists

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
Budapeszt, 21–22 maja 2010 r.

Konferencja zorganizowana została przez Wydział Prawa i Politologii Katolickiego Uniwersytetu im. Petera Pazmany (Pázmány Péter Katolikus Egyetem) w Budapeszcie. Jest to kontynuacja zapoczątkowanej rok wcześniej przez Uniwersytet Śląski w Katowicach inicjatywy utworzenia forum wymiany poglądów i doświadczeń młodych teoretyków nauk społecznych i prawnych z Europy Środkowo-Wschodniej. W konferencji wzięło udział ponad 50 młodych naukowców z 13 państw. Językiem obrad był angielski.

Konferencja rozpoczęła się 21 maja w pięknie usytuowanym w centrum Budapesztu budynku uniwersytetu. Uroczystego otwarcia dokonał prodziekan ds. zagranicznych – dr Szabó Marcel. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na konieczność wymiany poglądów, stawiania nowych pytań i problemów oraz poszukiwania na nie odpowiedzi przez europejskich uczonych. Podkreślił znaczenie tego rodzaju inicjatyw dla rozwoju nauk w jednoczącej się Europie. Wskazał również na potrzebę dalszego pogłębiania współpracy wśród młodych badaczy z centralnej i wschodniej Europy oraz prezentowania ich szerszemu gronu odbiorców.

Dalsza część konferencji została podzielona na siedem sesji. W ramach każdej z nich prace odbywały się w dwóch równoległych grupach, w których wygłaszano referaty oraz prowadzono dyskusje. Główna problematyka dotyczyła filozofii prawa, jego relacji do innych porządków normatywnych, różnych aspektów stosowania prawa oraz zagadnień filozofii politycznej i integracji europejskiej.

Pierwszego dnia odbyły się cztery sesje. Na początek pracę rozpoczęto w paralelnych grupach „Legal Reasoning” oraz „Law and Society”. W pierwszej z nich wygłoszone zostały dwa referaty: Kristiny Fiscor (Univeristy of Debrecen, Węgry) – *Legal Formalism from Conceptual and Normative Point of View* oraz Ágnes Kovács (Univeristy of Debrecen, Węgry) – *Legal Reasoning in the Practice of the Hungarian Constitutional Court*, w którym to autorka, odwołując się do orzeczeń węgierskiego sądu konstytucyjnego, zastanawiała się nad jakością argumentacji stosowanej w uzasadnieniach jego orzeczeń. W drugiej grupie, moderowanej przez Martę Soniewicką (Uniwersytet Jagielloński), swój referat *The Gap between Higher Education Institution and the Economy: Transfer of Knowledge and Legal Regulations* zaprezentowały wspólnie Urša Šinkovec i Dolores Modic (School of Advanced Social Studies, Nova Gorica, Słowenia). Celem ich wystąpienia była analiza barier utrudniających transfer wiedzy między instytucjami szkolnictwa wyższego a gospodarką.

Po krótkiej przerwie rozpoczęła się druga sesja, a w jej ramach grupy „Political Philosophy” oraz „Law as System”. W pierwszej wygłoszono trzy referaty. W wystąpieniu zatytułowanym *The Communitarian View of the Community* Viktória Hidasi (University of Miskolc, Węgry), odwołując się do koncepcji takich filozofów, jak J. Rawls, Ch. Taylor oraz M. Sandel, zastanawiała się nad czynnikami, które determinują wewnętrzne zintegrowanie społeczeństw. W równoległej grupie zaprezentowany został referat Michaela Heina (University of Greifswald, Niemcy). W swoim wystąpieniu *Constitutional Conflict between Politics and Law in Transformation Societies: A Systems-Theoretical Approach* autor podjął próbę (odwołując się do doświadczeń Bułgarii i Rumunii) wskazania sytuacji i warunków, przy spełnieniu których można spodziewać się wystąpienia ustrojowego konfliktu między polityką a prawem.

W sesji poobiedniej wygłoszono sześć referatów. W grupie „Interpreting Hart” zaprezentowali się: Goran Dajović (University of Belgrade, Serbia) z referatem *Rule of Recognition and Written Constitution*, Máte Paksy (Pázmány Péter Catholic University, Węgry) w prezentacji *On Hartian Questions of Legal Philosophy* oraz Miodrag Jovanović (University of Belgrade, Serbia). Ten ostatni przedstawiając główne tezy swojego referatu „*Natural Necessity*”, *Moral Objectivism and the Separation Thesis*, starał się wskazywać niedostatki i niekonsekwencje w neopozytywistycznej koncepcji H. L. A. Harta.

W równoległej grupie „The International System” także miały miejsce trzy wystąpienia. Mehmet Yılmazata (University of Istanbul, Turcja) wygłosił referat zatytułowany *Neofunctionalism as Integrative Theory: Theoretical Approach vs. Practical Implementation*, w którym dokonał oceny neofunkcjonalizmu z punktu widzenia procesów integracji europejskiej. Ponadto swoje tezy zaprezentowali: Jürgen Busch (University of Vienna, Austria) w wystąpieniu *From World War I to „Peace Through Law”: Kelsen’s Theory of International Integration and the Paradox of (European) Constitutionalism* oraz Victor Negrescu (National School of Political Science and Administration in Bucharest, Rumunia) w referacie *Theoretical and Conceptual Analysis of the Cooperation for Development: a Research Field Generated by Public Opinion*.

W ostatniej zaplanowanej na pierwszy dzień sesji obrady toczyły się w grupach: „Law and Moral Philosophy” i „EU Policies”. W pierwszej z nich swoje wystąpienie zatytułowane *Why Do We Keep Our Agreements? The Civil Law Principle of ‘pacta sunt servanda’ in Relation to Paul Ricoeur’s Philosophy* zaprezentował Marcin Pieniążek (Krakowska Akademia im. A. F. Modrzewskiego). Autor przeprowadził wnikliwą analizę zasady *pacta sunt servanda* w świetle poglądów filozoficznych P. Ricoeura. W ramach tej grupy swoje tezy przedstawili również: Antal Szerletics (Eötvös Loránd University, Węgry) oraz Miklós Könczöl (Pázmány Péter Catholic University, Węgry). Pierwszy z nich wygłosił referat *Paternalism as Care*, drugi natomiast *Fairness, Definition and Legislator’s Intent: Arguments from epieikeia in Aristotle’s Rhetoric*.

W drugiej grupie odbyły się również prezentacje trzech wystąpień, w tym dwie autorstwa badaczy z Univeristy of Pécs na Węgrzech. Pierwsza zaprezentowała się Ágnes Töttös w referacie *The Newest Steps towards a Common European Immigration Policy*, a następnie Ágnes Vincze, która wygłosiła odczyt *Language Use and Language Laws in the European Union*. Ostatnia prezentacja *The Schengen Area and Co-operation* należała do Katalin Zábó (University of Miskolc, Węgry).

Drugiego dnia utrzymana została formuła prac w równoległych grupach. Odbyły się trzy sesje. W pierwszej porannej grupie „Rights, Duties and Reason(s)” swoje wystąpienie zatytułowane *Practical Reason and Practical Reasonableness: Raz and Finis on the Basis of Practical Philosophy* wygłosił András Zétényi (Pázmány Péter Catholic University, Węgry). W referacie *Legal Duty and the Idea of Public Reason Szabolcs Hegyi* (University of Miskolc, Węgry) zaprezentował on tezę, iż na gruncie koncepcji pozytywistycznych przyjęcie założenia o niezależności uzasadnienia prawnego (od innych sposobów uzasadniania) indywidualnych działań jest usprawiedliwione, gdy znaczenie norm i instytucji prawnych mieści się w pojęciu „rozumu publicznego” – jako konsensusu społecznego.

W ramach tej grupy wystąpił również Szilárd Tattay (Pázmány Péter Catholic University, Węgry) z referatem *The Subjective Concept of Right in Francisco Suárez*. Równolegle odbywały się obrady w drugiej z porannych grup „National Courts and Transnational Law”, gdzie również wygłoszone zostały trzy referaty. Pierwszy z nich (*The Reform of the Institutional and Jurisdictional System of the European Union Brought by the Treaty of Lisbon*) autorstwa Anamaii Groza (University of Craiova, Rumunia) koncentrował się na problemach dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, budżetu Unii Europejskiej oraz stosowania prawa unijnego w państwach członkowskich w świetle regulacji Traktatu Lizbońskiego. Wyniki swoich badań zaprezentowali również Beti Hohler i Nadja Vizintin (Institute for Culture in Dialogue in Ljubljana, Słowenia) w referacie *International Law in the National Legal Order of Slovenia: From Theory to Practice* oraz Ioana Raducu (Tilburg University, Holandia) w wystąpieniu *The Courts' Deference: an Interplay between Domestic and European Legal Order. A Theory of Judicial Dialogue Questioned by Romanian Case Law?*

Po krótkiej przerwie uczestnicy konferencji wrócili do sal na dalszy ciąg obrad. W grupie „Courts”, której przewodniczył Marcin Pieniążek, jako pierwszy swój referat zaprezentował Maciej Dybowski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). W wystąpieniu *Judicial Power* wskazał on na różnicowanie (w zależności od perspektywy przyjętej w filozofii prawa oraz w zależności od dyscypliny) możliwych odpowiedzi na pytanie o rozszerzanie się „władzy sędziowskiej”. Przedstawił również główne trendy w podejściu do tego problemu w literaturze.

Następnie swój referat zatytułowany *General Clauses: a Measure of Universalization of the Content of Law or Rather Its Regionalization?* wygłosili wspólnie Anna Kalisz (Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu) i Adam Szot (Uniwersytet Ma-

rii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Głównym celem, jaki sobie postawili referenci, była próba odpowiedzi na pytanie o rolę klauzul generalnych w procesach stosowania prawa w dobie europeizacji i globalizacji. Odwołując się do teorii oraz orzecznictwa sądów, starali się odpowiedzieć na pytanie, czy stosowanie generalnych klauzul odsyłających jest środkiem do uniwersalizacji treści prawa, czy raczej przejawem regionalizmów. Jako ostatnia wystąpienie miała Katalin Keleman (University of Florence, Włochy) – *The Road from Common Law to East-Central Europe: The Case of the Dissenting Opinion*. W obradującej paralelnie grupie „Criminal Justice” swoje referaty zaprezentowali: Eszter Kris (University of Miskolc, Węgry) *Concurrence and Complementarity within the System of Transitional Justice Institutions* oraz Chris Papacharalambous (University of Cyprus) *Joint Criminal Enterprise: Towards a New Concept of Criminal Participation*. Również w tej grupie swój referat zatytułowany *Complex Laws and Self-Referential Rules: Towards an Evolutionary Theory of the Legal System* zaprezentował Mariusz Golecki (Uniwersytet Łódzki).

Zgodnie z planem konferencji po przerwie odbyła się jeszcze jedna sesja. W obu grupach wygłoszono po dwa referaty. W grupie „Law and Ethics” zaprezentował się Jarosław Kot (Belarusian State University in Minsk, Białoruś) w wystąpieniu *Legal Ethics*. Następnie swój referat *Legal Restrictions on the Use of Genetic Test Results* wygłosiła Marta Soniewicka (Uniwersytet Jagielloński). W swoim wystąpieniu autorka podjęła dyskusję na temat koniecznego zakresu ochrony jednostek w dobie rozwoju medycyny genetycznej. Podkreślając nieoceniony wkład badań medycznych w tym zakresie, zwróciła uwagę na mogące wystąpić zagrożenia związane z dostępem i przetwarzaniem informacji genetycznych. W drugiej z grup „Comparative Law” referaty wygłoszili: Balázs Fekete (Pázmány Péter Catholic University, Węgry) – *Comparative Legal Cultures: Discussion and Critique* oraz Csaba Gergely Tamás (Pázmány Péter Catholic University, Węgry) – *The Concept of Sovereignty in Pre- and Post-war Japan*.

Po zakończeniu prac w ostatniej sekcji Péter Cserne (Pázmány Péter Catholic University, Węgry) w imieniu organizatorów podziękował wszystkim uczestnikom za przybycie oraz aktywny udział w dyskusjach. Zapowiedział, iż planowane jest wydanie publikacji pokonferencyjnej zawierającej wygłoszone referaty. Następnie dokonał uroczystego zamknięcia konferencji.

Warto podkreślić, iż konferencja *Second Central and Eastern European Forum for Young Legal, Social and Political Theorists* została zorganizowana na najwyższym poziomie, a o zapotrzebowaniu na tego typu formę wymiany poglądów, wyników badań i doświadczeń młodych uczonych z Europy (nie tylko centralnej i wschodniej) najlepiej świadczy liczba uczestników reprezentujących wiele krajów.

Adam Szot